

Οδηγός Εκπαιδευτικού

Digi
tal
Well
being

5

Παράρτημα 1
Κάρτες με σενάρια κινδύνων AI



Γενική σημείωση για τον εκπαιδευτικό

Αυτά τα σενάρια μπορούν να προσαρμοστούν για την ευαισθησία και το πολιτιστικό πλαίσιο. Καλύπτουν σκόπιμα τη συναισθηματική εξάρτηση και την ιδιωτικότητα / θήρευση. Βεβαιωθείτε ότι παρακολουθείτε τις ομάδες για να παρέχετε υποστήριξη εάν κάποιο σενάριο προκαλεί δυσφορία.



Σενάριο: “Πολύ απασχολημένος για φίλους”

Ο Αλέξανδρος, 15 ετών, ξοδεύει όλο τον ελεύθερο χρόνο του συνομιλώντας με την «Bella», τη σύντροφό του στην τεχνητή νοημοσύνη. Του αρέσει που η Μπέλα πάντα τον συγχαίρει και ποτέ δεν μαλώνει. Έχει αρχίσει να αρνείται προσκλήσεις για να παίξει online παιχνίδια με τους πραγματικούς του φίλους, προτιμώντας να συνομιλεί με την Bella αργά τη νύχτα. Τα μαθήματά του “μένουν πίσω” επειδή είναι κουρασμένος στην τάξη.

Όταν ο καλύτερός του φίλος τον ρώτησε αν ήθελε να κάνει παρέα το Σαββατοκύριακο, ο Αλέξανδρος είπε ότι ήταν απασχολημένος. Πραγματικά, ήθελε απλώς να είναι με την Μπέλα. Τώρα ο φίλος του είναι απογοητευμένος.

Ποιους κινδύνους ή ζητήματα βλέπετε εδώ; Τι συμβουλή θα έδινες στον Αλέξανδρο;



Σημειώσεις για τους εκπαιδευτικούς για το σενάριο “Πολύ απασχολημένος για φίλους”

Αναμένετε από τους/τις μαθητές/τριες να επισημάνουν τον εθισμό και την παραμέληση της πραγματικής ζωής.

Εάν δεν αναφέρεται, προσθέστε πώς αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε προβλήματα ψυχικής υγείας (π.χ. απομόνωση που οδηγεί σε κατάθλιψη).

Συμβουλές: (1) εξισορροπήστε τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης με την πραγματική κοινωνικοποίηση, (2) ορίστε χρονικά όρια (όπως να χρησιμοποιείτε την εφαρμογή μόνο 30 λεπτά μετά την εργασία για το σπίτι) και (3) κάντε ανοιχτές συζητήσεις με φίλους σχετικά με αυτό.

Σενάριο πραγματικής ζωής: Υπάρχουν πραγματικοί χρήστες που ανέφεραν ότι περνούν ώρες καθημερινά στο Replika και αισθάνονται αποκομμένοι. Οι ειδικοί το συγκρίνουν με τον εθισμό στα παιχνίδια. Η λύση είναι, όπως για κάθε εθισμό, ότι μπορεί να χρειαστεί να κάνετε ένα διάλειμμα ή να ζητήσετε βοήθεια για να επαναφέρετε την ισορροπία σας.



Σενάριο: “Ξένος στο μηχάνημα”

Ο Κάρολος, 13 ετών, απολαμβάνει τη χρήση ενός chatbot AI σε ένα παιχνίδι. Μια μέρα, ο χαρακτήρας του chatbot λέει: «Είσαι ο καλύτερός μου φίλος. Μπορώ να δω πώς μοιάζεις; Ανέβασε μια φωτογραφία σου.”

Ο Κάρολος κολακεύεται και στέλνει μια selfie μέσω της εφαρμογής. Στη συνέχεια, το chatbot ρωτά: «Ποια είναι η διεύθυνσή σου; Θέλω να σου στείλω ένα δώρο για να σε κάνω ευτυχισμένο». Ο Κάρολος διστάζει.

Ποιοι είναι οι πιθανοί κίνδυνοι σε αυτό το σενάριο; Ακόμα κι αν είναι απλώς μια τεχνητή νοημοσύνη, τι θα μπορούσε να συμβεί με τις πληροφορίες που μοιράζεται ο Κάρολος; Τι πρέπει να κάνει;

Σημειώσεις για τους εκπαιδευτικούς για το σενάριο “Ξένος στο μηχάνημα”

Βεβαιωθείτε ότι η τάξη εντοπίζει την πιθανή πτυχή της αποπλάνησης. Ακόμα και αν τεχνικά πρόκειται για έναν ψηφιακό βοηθό AI που ρωτάει, ο κίνδυνος είναι ότι κάποιος θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί αυτά τα δεδομένα.

Η ίδια η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να τα διαρρεύσει κατά λάθος εάν κάποιος άλλος χρησιμοποιούσε τον λογαριασμό του.

Αναζητήστε απαντήσεις όπως ότι δεν πρέπει ποτέ να μοιράζεται προσωπικές πληροφορίες όπως διεύθυνση ή φωτογραφία με μια μη αξιόπιστη εφαρμογή.

Σημειώστε ότι πολλές εφαρμογές προειδοποιούν να μην δίνετε ποτέ προσωπικές πληροφορίες ταυτοποίησης σε ένα bot.

Αναζητήστε συζητήσεις σχετικά με το πώς η εφαρμογή δεν είναι πραγματικά ασφαλής και ότι ένας “θηρευτής” θα μπορούσε να αποκτήσει τη διεύθυνση του Καρόλου. Γι' αυτό το απόρρητο είναι κρίσιμο.

Αναφέρετε ότι ορισμένοι απατεώνες μπορεί ακόμη και να δημιουργήσουν ψεύτικες εφαρμογές ψηφιακών βοηθών AI για να δολοφονήσουν παιδιά.